

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

Savremeni izazovi: Odakle si?

Autor: Kerim Somun

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative

Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

**Co-funded by
the European Union**

Ovaj projekat je sufinansiran sredstvima Evropske komisije. Stavovi i sadržaj nastavnih planova su isključiva odgovornost njihovih autora i ne odražavaju stavove Evropske komisije ili organizacija koje sprovode projekat. Evropska komisija nije odgovorna za bilo kakve posledice koje proizlaze iz ponovne upotrebe ove publikacije.

Savremeni izazovi: Odakle si?

O projektu

Inicijativa 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Aktivizam za depolarizovanu i snažnu (otpornu) Evropu') pokrenuta je sa ciljem stvaranja prostora za kritički pristup učenju i dijalog usmeren na mlade i njihov aktivizam u području savremenih izazova kao što su polarizacija, radikalizacija, mentalno zdravlje i kršenja ljudskih prava. Obrazovni materijali DARE projekta nastoje da ojačaju aktivno građanstvo i evropske vrednosti i da promovišu i osnažuju glasove mladih i njihov građanski angažman. Za više informacija posetite internet stranicu projekta: www.depolarisation.eu

Teme

- 'Savremeni izazovi' tema - istraživanje složenih savremenih problema koji se često ne obrađuju u školama;
- raznolikost, multilokalni identiteti i pitanje pripadnosti - način na koji međusobno komuniciramo u različitim, multikulturalnim društvima.

Kontekst

U današnje vreme živimo u sve raznovrsnijim društvima. Mnogi ljudi rođeni su u jednom gradu ili državi, studiraju u drugom i na kraju žive u/na trećem mestu. Štaviše, globalne migracije i tržište rada zahtevaju od nas da pristupimo otvorenog uma i srca za svakodnevnu interakciju, rad i život u raznolikom okruženju.

Predmet analize ovog video zapisa je naizgled jednostavno pitanje "Odakle si?". Video istražuje na koje sve načine neko može da oseća kao da ne pripada određenom mestu koje je, zapravo, njegov dom.

Ciljevi

- podizanje svesti o složenosti pripadanja u raznolikim društvima;
- razvijanje empatije i senzibilnosti prema ispitivanju tuđeg porekla;
- povećavanje uvažavanja raznolikosti u današnjim multikulturalnim društvima.

Ishodi učenja

Na kraju časa učenici će moći da:

- objasne zašto pitanje "Odakle si zapravo?" može da stvori nelagodu;
- obrazlože i analiziraju višedimenzionalnu prirodu koncepta 'identiteta';
- opišu kako nečiji identitet, zahvaljujući različitim životnim iskustvima i selidbi, može sa vremenom da se promeni.

Materijal i oprema

laptop; projektor; zvučnici; internet/Wi-fi; flipchart blok sa papirima i markeri; samolepljivi papirići

Trajanje

45 minuta (jedan školski čas)

Pregled aktivnosti na času

Uvod (5 minuta)

Na početku časa nastavnik postavlja pitanja:

- Odakle ste?
- Odakle su vaši roditelji?
- A šta je sa vašim bakama i dekama, odakle su oni?
- Da li nameravate ovde, u ovom gradu, da ostanete i u budućnosti - ili nameravate da studirate, radite i živite negde drugde?

(Napomena: Nasumično odaberite 2-3 učenika da odgovore na svako pitanje. Pitanja i odgovori treba da budu kratki i dinamični.)

Nakon toga, nastavnik poziva učenike da pažljivo gledaju kratki animirani film jer će kasnije raspravljati o njemu.

Gledanje kratkog video zapisa Savremeni izazovi: Odakle si? (5 minuta)

Prikažite video zapis učenicima: <https://depolarisation.eu/sr/savremeni-izazovi-s/>

Kratka rasprava o video zapisu (15 minuta)

Korisna pitanja za istraživanje, razmatranje i dalje razmišljanje:

- Kojom temom se bavi video zapis?
- Zašto nas ponekad zanima odakle ljudi dolaze i zašto dodatno istražujemo kako bismo dobili odgovor na to pitanje?
- Kako mislite da se oseća neko ko je rođen ili dugo živi u zemlji kad ga pitaju odakle je?

"De/konstrukcija identiteta" - grupni rad (20 minuta)

Nastavnik sprovodi aktivnost i podstiče učenike na aktivno učestvovanje.

(3 minuta) Da bi uradio prvi zadatak, svaki učenik mora na samolepljivi papirić da napiše šta utiče na naš identitet ili ga oblikuje. (Svaki učenik će napisati 4-5 činilaca, po jedan na svaki papirić.)

(7 minuta) Nakon toga, učenici dolaze ispred table i glasno čitaju šta su zapisali na papiriće. Ako je potrebno, nastavnik postavlja dodatna pitanja i traži pojašnjenja za odgovore.

(5 minuta) Nastavnik zatim postavlja pitanje: "Nad kojim od ovih činioca koji oblikuju naš identitet imamo kontrolu, a sa kojima smo rođeni ili nismo imali slobodu izbora vezanu za njih?" Nakon odgovora učenika, nastavnik deli papiriće u dve kolone.

"De/konstrukcija identiteta" - grupni rad (nastavak)

(5 minuta) Nastavnik vodi završno razmišljanje o temi časa, naglašavajući da je identitet višedimenzionalan koncept i konstrukt. Iako mnoge stvari u životu nismo mogli da biramo (npr. gde smo rođeni, kakvu porodicu ili roditelje imamo, da li imamo sestre ili braću, u kojoj smo religiji rođeni, gene (zdravlje itd.) ili izgled), postoje mnoge stvari koje su rezultat naših izbora (npr. ko su nam prijatelji, kakve nas knjige, filmovi ili muzika inspirišu, kojim zanimanjem ili karijerom želimo da se bavimo itd.). Identitet je fluidna kategorija koja se neprestano menja, nikako nije statičan i fiksna. Uglavnom, ali posebno ako živimo u multietničkim i multikulturalnim, raznolikim društvima izuzetno je važno da ljude ne svodimo na jednog činioca koji oblikuje identitet, već da nastojimo da ih upoznamo kroz sve njihove višedimenzionalne identitete.

Izvori

- Projekat DARE, nastavni planovi, dodatni materijali i video zapisi koji se nalaze na internet stranici projekta: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu
- "Don't ask where I'm from, ask where I'm a local", TED talk Taiye Selasi, na: <https://ed.ted.com/lessons/v2J4JEi6>

Adaptacija aktivnosti za nastavu na daljinu

Nastavni čas bez problema može da se izvede u onlajn okruženju. Za vežbu 'De/konstrukcija identiteta' možete da koristite Google Jamboard, Miro, Excalidraw ili druge slične internet alate.

Ocenjivanje i evaluacija

Kako je cilj ovoga časa podizanje svesti o složenosti identiteta i njegovoj fluidnosti kroz vreme, umesto tradicionalnih provera usvojenosti sadržaja može se ocenjivati aktivno učestvovanje učenika na času ili domaći zadatak.

Ideje za domaći zadatak

- 1. ideja za domaći zadatak: učenici treba da pogledaju "Don't ask where I'm from, ask where I'm a local", TED talk Taiye Selasi, na: <https://ed.ted.com/lessons/v2J4JEi6> (napomena: govor je dostupan na više od 25 jezika). Zadatak nakon gledanja je da napišu kratki reflektivni esej o govoru - šta su učenici shvatili, naučili, razmotrili i razumeli dok su slušali govor?
- 2. ideja za domaći zadatak: Koristeći raniju vežbu 'De/konstrukcija identiteta' kao polaznu osnovu učenici treba da napišu kratki esej o tome šta misle, koji aspekti njihovih identiteta (geografija, veštine, znanja, karijera itd.) će se razviti i promeniti u skorijoj budućnosti, i na koji način. Šta učenici mogu da urade sami kako bi uticali na te promene na pozitivan način?